

נעצרו בחשד שקידמו השתלת איברים תמורת תרומות לעמותה שניהלו

ארבעה חשודים העובדים בעמותה שעוסקת בתיווך השתלות בירושלים, נעצרו היום בידי משטרת מחוז ירושלים. החשד הוא כי הם קידמו תורים להשתלות, תמורת מאות ואף עשרות אלפי שקלים שהועברו כתרומה לעמותה שניהלו. לעמותה התמנה מפרק זמני ובניתיים היא ממשיכה בעבודתה.

החקירה החלה כחקירה סמויה לפני חודשים אחדים וכעת עם המעצר הפכה לגלויה. במהלך החקירה התגלה כי החשודים, שני מנהלים בכירים, עובדת ורואה חשבון, קידמו אנשים הזקוקים להשתלות בתור להשתלה, תמורת "תרומות" נכבדות לעמותה שניהלו ואשר עוסקת בתיווך להשתלות איברים.

במסגרת מעצרו נערך חיפוש בבתייהם ובמשרדי העמותה והתגלו אי סדרים במסמכי העמותה. החשודים הובאו להמשך חקירה ביחידת ההונאה בירושלים, אך בני המשפחות ששילמו לעמותה והמתנינים להשתלות אינם חשודים. רשם העמותות מינה מפרק זמני לעמותה, מתוך מטרה שזו תמשיך בינתיים בעבודת התיווך החשובה להשתלת איברים.

לדברי המשטרה החקירה היא מורכבת ורגישה, ומדובר בעבירות חמורות הקשורות לפגיעה בערך חיי אדם ואשר התבצעו בניגוד לחוק השתלת איברים.

מתן תמורה בעבור איבר שהושלל בגופו של אדם היא אסורה, ואף מהווה עבירה פלילית. סעיף 3 לחוק **השתלת איברים**, בו קבוע האיסור על סחר באברים, קובע כדלקמן:

איסור סחר באיברים

3. (א) לא יקבל אדם תמורה בעבור אבר שניטל מגופו או מגופו של אדם אחר, או המיועד לנטילה כאמור, והכל בין שהנטילה נעשית בחייו של אדם ובין שהיא נעשית לאחר מותו.
(ב) לא ייתן אדם תמורה בעבור אבר שהושלל בגופו או בגופו של אדם אחר, או המיועד להשתלה כאמור.

סעיף 4 לחוק אוסר על תיווך בין תורם לנתרם אם הובטחה תמורה שניתנה אסורה לפי הוראת סעיף 3, וסעיף 5 לחוק, אשר כותרתו "סייגים לאיסורים", מפרט את התנאים אשר בהתקיימם תותר השתלת איבר בחוץ לארץ:

סייגים לאיסורים

5. אין בהוראות פרק זה כדי לאסור השתלת אבר שנעשית מחוץ לישראל, לרבות לעניין השתתפות גוף בישראל במימון השתלת אברים שנעשית במדינת חוץ, בהתקיים כל אלה:
(1) נטילת האבר והשתלת האבר נעשות על פי הדין החל באותה מדינה;
(2) מתקיימות הוראות חוק זה לעניין איסור סחר באברים.

סעיף 36 לחוק קובע סנקציה פלילית של עד 3 שנות מאסר וקנס למי שמקבל או נותן תמורה בעבור אבר ועל מתווך או מבצע נטילת אבר והשתלה אסורה. מעניין לציין כי המחוקק פטר מסנקציה פלילית את התורם, הנתרם ואת קרובו מדרגה ראשונה, מתוך ההכרה בכך שמצוקתם של אלו מקהה את הדופי המוסרי שבפעילותם, ומטעמים מובנים שבבסיסם הרצון שלא להעמיד את מי שאימת המוות מעליו עקב היזקקותו הנואשת להשתלת אבר בדילמה לא אנושית של הסתכנות בסנקציה פלילית עקב רצונו להציל את חייו (דברי ההסבר להצעת החוק, בעמ' 238).

{*:fast_contact}